

SITOWISE

Vesihuoltolaitosten digistrategia – ”Portaat digitalisaation hyödyntämiseen”

16.5.2019
Aino Ikäheimo

1

Esityksen sisältö

- Mitä digitalisaatio tarkoittaa?
- Mitä tehdään?
- Miksi tehdään?
- Mitä muualla on tehty?
- Kenen kanssa digistrategiaa tehdään ja mitä laitokset tästä saavat?

SITOWISE

2

Mitä digitalisaatio tarkoittaa?

- Wikipedia: ” Yrityksille digitalisaatio on keino uudistaa liiketoimintaa”
- Muualta:
 - ”...sisäisten ja ulkoisten toimintamallien uusiutumista ja digiteknologian hyödyntämistä kaikessa toiminnassa”
 - ”...digitalisaation täytyy lähteä yrityksen liiketoiminnan tavoitteista. Ja yritykselle ja yrityksen palvelujen käyttäjälle digitalisaatiosta täytyy olla mitattavaa hyötyä.”

Määritelmiä on monia, ei ole yhtä oikeaa!

SITOWISE

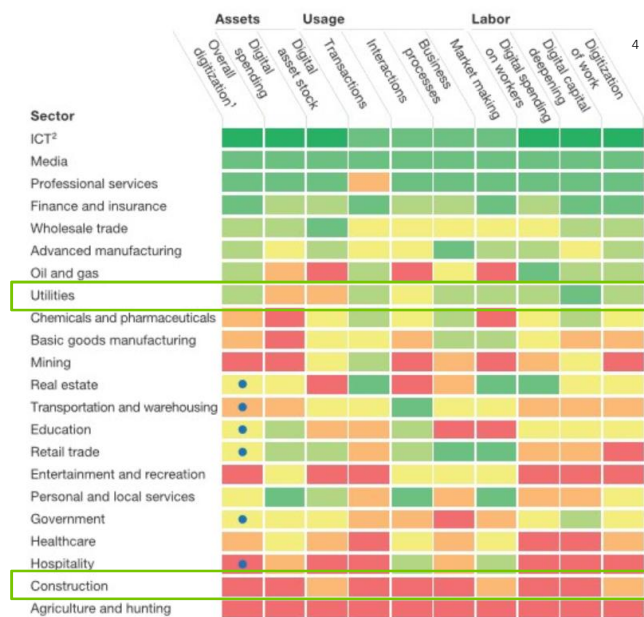
Vesihuoltolaitosten digistrategia

14.5.2019

3

Digitalisaation eteneminen eri toimialoilla

McKinsey Global Institute Digitalization Index 2015

SITOWISE

Vesihuoltolaitosten digistrategia

14.5.2019

4

Mihin digitalisaatiolla pyritään tai mitä sillä pyritään tekemään?

5

- Toimivampi arki, toistuvien tehtävien automatisointi, toimintojen vakiointi.
- Digitalisaatio muuttaa toimintatapoja (tehdä työtä, käyttää palveluita, osallistua ja vaikuttaa).
- Digitalisaatio edellyttää vanhoista luopumista ja halua oppia uutta
-> esim ennen asiakkaalle on sanottu milloin hän saa palvelua, digitalisaatio mahdollistaa sen että asiakas päättää milloin häntä palvellaan.
- Digitaaliset palvelut hyödyntävät digitaalisia teknologioita.
- Teknologiat ja tekniset ratkaisut tukevat toimintaa ja toiminnan takana on vielä ihminen.
- Merkittävintä on ihmisten kyvyt sopeutua muutokseen.

Lähde: Käsikirja tulevaisuuden kuntien digitalisaatioon. Toni Auvinen ja Minna Jaakkola

14.5.2019

5

Muutoksen helpottaminen

6

- Palvelumuotoilun menetelmät ja käyttäjälähtöinen suunnittelu
- Tärkeää pohtia, miten ja mihin palvelua, toimintoa tai järjestelmiä käytetään
- Palvelupolkujen määrittäminen
- Eri käyttäjäryhmien sitouttaminen: miksi tämä on tärkeää, mitä vaikutuksia tällä on
- Muutostarpeiden tunnistaminen ja muutoksen tuki: kun muutos tehdään yhdessä, sen läpivienti onnistuu paremmin
- Mahdolliset vastuiden muutokset ja muutostarpeiden tunnistaminen toimintaohjeisiin.

SITOWISE

Vesihuoltolaitosten digistrategia

14.5.2019

6

Johdanto digistrategiaan

"Digitalisaatiota ei ole uuden teknologian lisääminen vanhojen toimintatapojen päälle, vaan kyse on aidosti uudenlaisen toiminnan syntyisestä ja vanhasta luopumisesta." (T. Auvinen ja M. Jaakkola, 2018)

Digistrategia on johtamisen väline

- Digitalisaation merkitys tulevaisuudessa on ehkä laajempi kuin osataan vielä aavistaa.
- Digitaalisia ratkaisuja pohdittaessa tullaan haastamaan vakiintuneet toimintatavat.
- Keskeistä on asukkaiden, yritysten ja sidosryhmien vahvempi huomioiminen.
- Vähenevällä resurssilla pitää saada enemmän aikaan.

Digitalisaatiolta odotetaan toiminnan tehostumista.

- Tuottavuushyödyt
- Resurssien käytön tehostaminen ja tarkempi kohdistaminen
- Reaaliaikaisuus ja avoimuus
- Tiedonkulun ja viestinnän parantaminen ja tehostamine mm. häiriö- ja poikkeustilanteiden hallinta

Digitaalisuuden vaikutukset ja strategia johtamisen välineenä

Digistrategia vaikuttaa

- Sisäiseen ja ulkoiseen toimintakulttuuriin
- Verkostotietojen hallintaan
- Digitaalisiin työvälineisiin
- Osaamisen kehittämiseen
- Turvallisuuteen
- Asiakaspalveluun.

Digitaalisuutta edistämällä parannetaan

- Vesihuoltolaitosten toimintavarmuutta
- Investointisuunnittelua pitkällä aikajänteellä
- Elinkaariajattelua
- Asiakaspalvelua
- Mahdollistetaan muutoinkin vähäisten henkilöstöresurssien käyttäminen oikeisiin toimenpiteisiin ja tehtäviin oikea-aikaisesti.

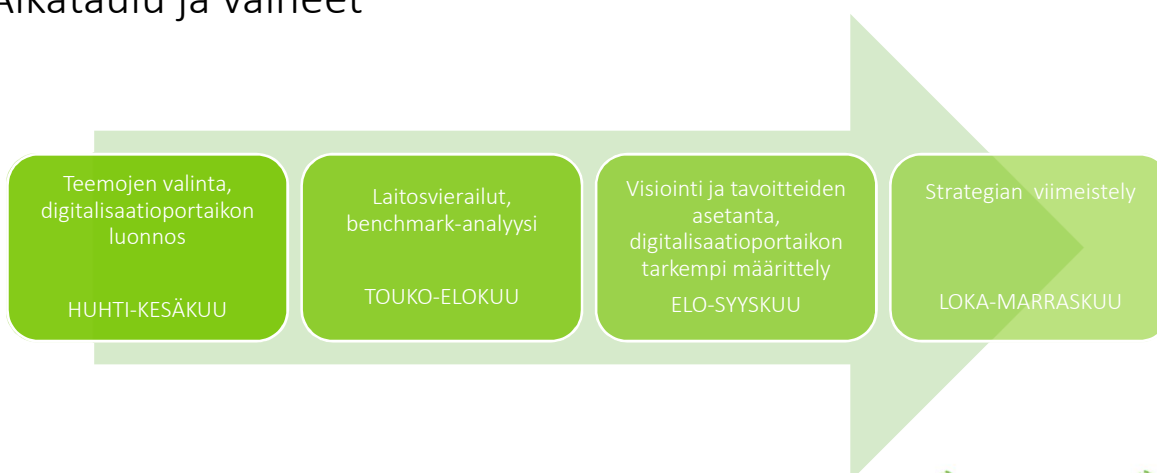

Digistrategian sisältö

- Esitetään keskeiset digitalisaation kehittämisen teemat ja niiden osa-alueet,
- Määritellään digitalisaation kehittämisteemoille ja sen osa-alueille digitalisaatioportaikko,
- Laaditaan kehittämisteemakohtainen visio vesihuoltolaitosten digitalisaatiolle,
- Kartoitetaan vesihuoltolaitosten digitalisaation edistyneitä esimerkkejä,
- Määritellään valituille, esimerkkinä toimiville vesihuoltolaitoksille digitalisaation tavoitetilä digitalisaatioportaikon avulla
- Tuotetaan strategiatyön loppuraportti.

Aikataulu ja vaiheet

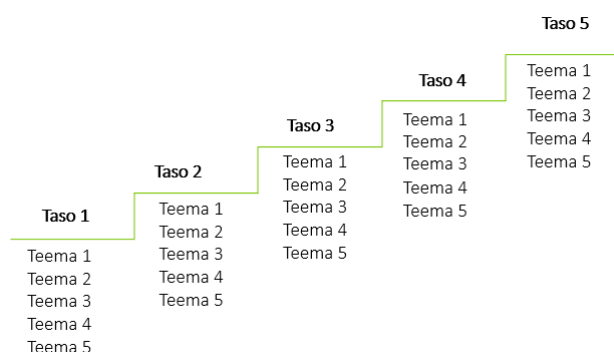
Digitalisaatioteeman rakentaminen

- VTT Digikypsyys <https://digimaturity.vtt.fi/?lang=fi>
- VVY:n digistrategia työpajan pääteemat
- Valtionvarainministeriön (VM) Digitaalinen kunta <https://digitaalinenkunta.fi/>
- Väestörekisterikeskus (VRK) suomidigi <https://suomidigi.fi/digitransformaatio/>
- CALL Copenhagen – Smart Water 2018 <http://www.callcopenhagen.dk/en/smartwater/>
- Water Online – Digital transformation of water trends <https://www.wateronline.com/doc/the-digital-transformation-of-water-trends-to-watch-in-0001>
- Pollution equipment news: IFAT 2018 Water sector follows the digitalization trends <https://www.pollutionequipmentnews.com/ifat-2018-water-sector-follows-the-digitalization-trend>
- IWA (International Water Association): The impact of digitalisation on the water sector <https://iwa-network.org/the-real-impact-of-digitalisation-on-the-water-sector/>
- -> Näistä johdetaan Sitowisen ja vesihuoltolaitosten kanssa perustettavan ryhmän kanssa Digitalisaation teemat ja jokaiselle teemalle aliteemat

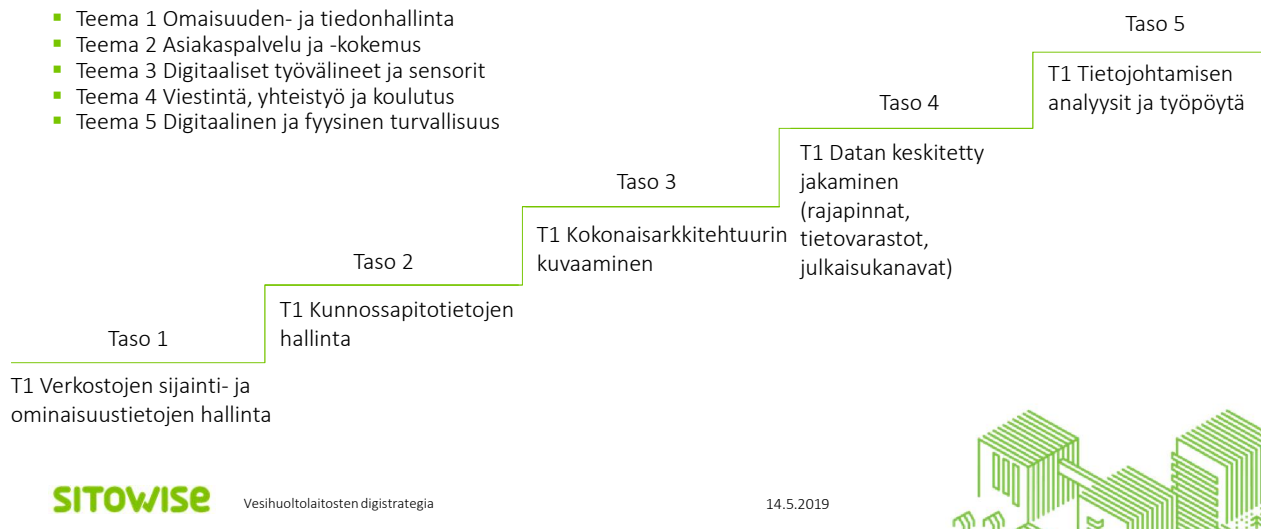
Digitalisaation portaikko

- Antaa vesihuoltolaitoksille keinoja edistää digitalisaatiota järjestelmällisesti ja systemaattisesti.
- Konkreettisia teemoja ja niitä tarkentavia osa-alueita, joita edistämällä vesilaitosten työtehtäviä pystytään digitalisoimaan.
- Tässä työssä digistrategialla tarkoitetaan nimenomaan konkreettista teemakohtaista portaikkoa, jota pitkin vesilaitokset voivat edetä kohti korkeamman digitalisaation astetta ja tehokkaampaa toimintaa.

Portaikon perusidea

- Teema 1 Omaisuuden- ja tiedonhallinta
- Teema 2 Asiakaspalvelu ja -kokemus
- Teema 3 Digitaaliset työvälineet ja sensorit
- Teema 4 Viestintä, yhteistyö ja koulutus
- Teema 5 Digitaalinen ja fyysinen turvallisuus

13

Kiitos !

Kerromme mielellämme lisää, ota yhteyttä !

SITOWISE

Aino Ikaheimo
Osastopäällikkö
Mob +358 50 536 4537

14